

Ασκήσεις Μακροοικονομικής

Άσκηση 1. Σε μια κλειστή οικονομία δίχως κυβέρνηση η κατανάλωση (C) ως συνάρτηση του εθνικού εισοδήματος (Y) δίνεται από την σχέση $C = 100 + 0,8Y$, ενώ η επένδυση (I) είναι 300.

Να βρεθούν α) το ύψος της αυτόνομης δαπάνης, β) οι οριακές ροπές για αποταμίευση και κατανάλωση, γ) το εισόδημα ισορροπίας της οικονομίας και γ) η μεταβολή στο εισόδημα που θα προκύψει από μια μείωση της αυτόνομης κατανάλωσης κατά 30 μονάδες.

Απάντηση (με βάση την θεωρία της ενότητας 3)

α) η αυτόνομη δαπάνη είναι 400 μονάδες (αυτόνομη κατανάλωση + επένδυση)

β) οι οριακές ροπές για αποταμίευση και κατανάλωση είναι αντίστοιχα 0,2 και 0,8.

γ) το εισόδημα ισορροπίας δίνεται από την λύση της εξίσωσης $Y = C + I \Rightarrow Y = 100 + 0,8Y + 300$
 $\Rightarrow Y = 400 / (1 - 0,8) \Rightarrow Y = 2000$

δ) Η μεταβολή στο εισόδημα θα είναι $\Delta Y = (1 / (1 - 0,8)) * (-30) = -150$ και άρα το νέο επίπεδο εισοδήματος θα είναι 1850.

Άσκηση 2. Σε κλειστή οικονομία έχουμε: συνάρτηση κατανάλωσης $C = 100 + 0,9Y_d$ (Y_d : διαθέσιμο εισόδημα), ιδιωτική επένδυση (I) 160, κυβερνητικές δαπάνες (G) 300, και φορολογία (T) ίση με 0.2 επί του εθνικού εισοδήματος Y.

Να υπολογιστεί α) το εθνικό εισόδημα ισορροπίας β) το επίπεδο της ιδιωτικής αποταμίευσης, της αυτόνομης ζήτησης, και το ύψος του δημοσίου ελλείμματος ή πλεονάσματος γ) έστω ότι υπάρχει ξαφνικά μια απόφαση της κυβέρνησης για αύξηση των δημοσίων δαπανών από 300 σε 342. Υπολογίστε τη μεταβολή που θα επέλθει στο εισόδημα ισορροπίας.

Απάντηση (με βάση την θεωρία της ενότητας 4)

α) το εισόδημα ισορροπίας δίνεται από την λύση της εξίσωσης $Y = C + I + G \Rightarrow Y = 100 + 0,9Y_d + 160 + 300$ και με βάση ότι $Y_d = (1 - 0,2)Y$. Άρα $Y = 100 + 0,9 * (1 - 0,2)Y + 160 + 300 \Rightarrow Y = 560 + 0,72Y$
 $\Rightarrow Y = 2000$

β) Αφού το εισόδημα ισορροπίας Y είναι 2000 το διαθέσιμο εισόδημα είναι $Y_d = (1 - 0,2)Y = 0,8 * 2000 = 1600$. Η αποταμίευση στο εισόδημα ισορροπίας είναι $S = -100 + 0,1 * Y_d = 60$

Η αυτόνομη δαπάνη είναι $(100 + 300 + 160) = 560$ μονάδες

Το πλεόνασμα του δημοσίου είναι $T - G = 0,2 * Y - 300 = 400 - 300 = 100$.

δ) Η μεταβολή στο εισόδημα θα είναι $\Delta Y = \text{πολλαπλασιαστής} * (\Delta G)$, όπου ο $\text{πολλαπλασιαστής} = 1 / \{1 - 0,9 * (1 - 0,2)\} = 3,57$. Άρα $\Delta Y = 3,57 * 42$

Άσκηση 3. Έστω ότι σε μια οικονομία η κεντρική τράπεζα αυξάνει την προσφορά χρήματος. Να εξηγήσετε την επίπτωση της πολιτικής αυτής στην αγορά χρήματος και τα επιτόκια υποθέτοντας ότι η ζήτηση χρήματος είναι σύμφωνη α) με την ποσοτική θεωρία χρήματος και β) σύμφωνη με την Κεϋνσιανή θεωρία.

Απάντηση. Η κύρια διαφορά μεταξύ των δύο προσεγγίσεων αφορά στην ελαστικότητα της ζήτησης χρήματος ως προς το επιτόκιο. Μια ανελαστική ζήτηση χρήματος (όπως υποθέτει η ποσοτική θεωρία) συνεπάγεται ότι η νομισματική πολιτική είναι άκρως αποτελεσματική στον επηρεασμό του επιτοκίου.

Κατά τον Κέυνς, η ζήτηση χρήματος δύναται να είναι απείρως ελαστική κοντά σε ένα (χαμηλό) επιτόκιο i^* . Τότε, η αύξηση της προσφοράς χρήματος αδυνατεί να μειώσει το επιτόκιο κάτω από i^* . Η οικονομία βρίσκεται σε παγίδα ρευστότητας και η νομισματική πολιτική είναι αναποτελεσματική (βλ. παρουσίαση ενότητας 6).

Άσκηση 4. Έστω ότι σε μια οικονομία η κεντρική τράπεζα αυξάνει την προσφορά χρήματος. Να εξηγήσετε την επίπτωση της πολιτικής αυτής στην οικονομία (ΑΕΠ, επιτόκιο, τιμές) με την χρήση των υποδειγμάτων IS-LM και συναθροισμένης προσφοράς – ζήτησης.

Απάντηση. Η ανάλυση των επιπτώσεων της αύξησης της προσφοράς χρήματος (χαλαρής νομισματικής πολιτικής) με την χρήση των υποδειγμάτων IS-LM και συναθροισμένης προσφοράς – ζήτησης γίνεται με βάση τα σχετικά διαγράμματα της ενότητας 7.

Άσκηση 5. Έστω ότι σε μια οικονομία υπάρχει οξύ πρόβλημα ανεργίας εδώ και πολλά χρόνια. Η κυβέρνηση αποφασίζει χαλάρωση της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Α) Να εξηγήσετε τις επιπτώσεις της πολιτικής της στην ανεργία βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Β) Να συζητήσετε εναλλακτικές πολιτικές για την καταπολέμηση της ανεργίας που θα μπορούσε να αναλάβει η κυβέρνηση.

Απάντηση. Α) Η ανάλυση των επιπτώσεων της πολιτικής αυτής στην ανεργία βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μπορεί να γίνει με την βοήθεια της καμπύλης Phillips με ενσωματωμένες τις πληθωριστικές προσδοκίες (ενότητα 11). Η χαλάρωση της νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής με βάση την θεώρηση αυτή μπορεί να μειώσει την ανεργία μόνο βραχυπρόθεσμα και όχι σε μακροπρόθεσμη βάση.

Β) Στο βαθμό που η ανεργία οφείλεται σε πιο μόνιμους αρνητικούς παράγοντες από την πλευρά της προσφοράς η μακροχρόνια λύση στο πρόβλημα απαιτεί την ανάληψη πολιτικών από την μεριά της προσφοράς (supply side policies). Οι παράγοντες από την πλευρά της προσφοράς που επηρεάζουν την ανεργία αναλύονται στις διαφάνειες της ενότητας 11.